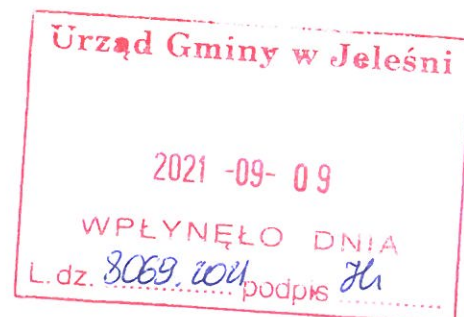

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.021.02.2021

Pani
Anna Wasilewska
Wójt Gminy Jeleśnia
ul. Plebańska 1
34-340 Jeleśnia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/003 – Działania organów administracji publicznej na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Jeleśnia ¹ , ul. Plebańska 1, 34-340 Jeleśnia
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Wasilewska - Wójt Gminy Jeleśnia od dnia 19 listopada 2018 r., wcześniej – w okresie od dnia 22 stycznia 2018 r. do dnia 18 listopada 2018 r. - wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów do pełnienia funkcji Wójta Gminy Jeleśnia do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta ² . Wcześniej, w okresie od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 21 stycznia 2018 r., funkcję kierownika jednostki pełnił Bronisław Jafernik – Zastępca Wójta Gminy Jeleśnia.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania organów administracji publicznej na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	Od stycznia 2018 r. do dnia 29 lipca 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Magdalena Śleziak, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/132/2021 z dnia 16 czerwca 2021 r.

(akta kontroli str.1)

¹ Zwany dalej: „Urzędem” lub „Gminą”.

² Zwany dalej: „Wójtem”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wójt działając przy pomocy jednostek organizacyjnych Gminy podejmowała działania mające na celu podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców. Polegały one w szczególności na pozyskiwaniu grantów przeznaczonych na realizację projektów z tym związanych i osiąganiu założonych w tych projektach wskaźników rezultatów. W efekcie w okresie objętym kontrolą Gmina zrealizowała następujące projekty:

- *Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz aktywizacja i integracja seniorów z terenu gminy Jeleśnia;*
- *Zdalna Szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego;*
- *Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej;*
- *E-aktywni mieszkańcy województwa śląskiego i opolskiego.*

W ramach tych projektów, Gmina podejmowała działania informacyjno-promocyjne prawidłowo realizując obowiązki określone w umowach o ich dofinansowanie. Wszystkie środki, które otrzymała Gmina na działania związane z realizacją ww. projektów na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. W przypadku projektu *E-aktywni mieszkańcy województwa śląskiego i opolskiego*⁵ stwierdzono jednak, że Gmina nie zapewniła właściwej weryfikacji i terminowości przekazywania wymaganych umową sprawozdań rzeczowo-finansowych, co w ocenie NIK należy uznać za działanie nierzetelne.

W latach 2019 i 2020 Gmina zapewniła pracownikom Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy udział w licznych szkoleniach związanych z podnoszeniem ich kompetencji cyfrowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą, w Gminie obowiązywała *Strategia Rozwoju Gminy Jeleśnia na lata 2015-2020*⁶, w której w ramach trzech celów strategicznych uwzględnione zostały zagadnienia dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.

I tak:

- w pierwszym celu strategicznym pn. *Rozwój turystyki i efektywna promocja Gminy*, w ramach celu operacyjnego – *Działania promocyjne* (1.3.) założono, że jednym z zadań przewidzianych do realizacji będzie *Utworzenie portalu informacyjno-promocyjnego*. W planie finansowym *Strategii* przewidziano na to zadanie łącznie 200 tys. zł (środki zewnętrzne + budżet Gminy), a okres realizacji określono na lata 2015-2020;
- w drugim celu strategicznym pn. *Poprawa stanu i dostępności do infrastruktury publicznej*, w ramach celu operacyjnego *Poprawa dostępu do Internetu* założono do realizacji trzy zadania:
 1. *Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego poprzez dostęp Internetu dla rodzin ubogich z dofinansowaniem*, którego koszt określono w planie

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ We wnioskach o dotację, jak i w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych projekt ten nazywany był: *E –aktywni mieszkańcy Gminy Jeleśnia*.

⁶ Przyjęta do realizacji Uchwałą nr XIV/86/2015 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwoju Gminy Jeleśnia na lata 2015-2020*. Zwana dalej: „Strategią”.

- finansowym Strategii na 1 mln zł (środki zewnętrzne + budżet Gminy), a okres realizacji na lata 2015-2020;
2. *Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego poprzez dostęp Internetu dla „białych plam”, przy czym zadania tego nie ujęto w planie finansowym Strategii oraz nie określono okresu jego realizacji;*
 3. *Organizacja kursów, szkoleń z obsługi komputera oraz korzystania z dostępu do Internetu, którego koszt w planie finansowym Strategii oszacowano na 300 tys. zł (środki zewnętrzne + budżet Gminy), a okres realizacji określono na lata 2015-2020.*
- w czwartym celu strategicznym pn. *Rozbudowa usług publicznych wychodzących na przeciw potrzebom społecznym mieszkańców*, w ramach celu operacyjnego *Poprawa usług publicznych w zakresie administracji* (4.1), przewidziano do realizacji zadanie pn. *Optymalizacja usług administracyjnych obejmująca wdrożenie elektronicznych usług publicznych*, na realizację którego w planie finansowym Strategii założono wydatki na poziomie 3 mln. zł (środki zewnętrzne + budżet Gminy), a okres jego realizacji określono na lata 2015-2020.

(akta kontroli: str. 81-84, 107-113)

W Strategii nie przyjęto mierników osiągania celów, ani nie określono, które jednostki organizacyjne Urzędu lub Gminy odpowiadać będą za realizację poszczególnych określonych w niej celów lub zadań. Mimo, że w *Harmonogramie realizacji Strategii*⁷ przewidziano powołanie do końca lipca 2015 r. Zespołu Monitorującego przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Jeleśnia na lata 2015-2020, którego zadaniem – oprócz bieżącego monitoringu realizacji Strategii – była jego okresowa ewaluacja, Wójt takiego zespołu nie powołała.

(akta kontroli: str. 13-114)

Wójt wyjaśniła, że: *Gmina Jeleśnia w Strategii nie określiła mierników osiągnięcia rezultatów, ponieważ określone zostały cele*. Wskazała przy tym, że *przygotowanie strategii zlecono firmie zewnętrznej*. Dodała też, że: *w nowej Strategii zostaną umieszczone mierniki osiągania rezultatów*.

Wyjaśniła też, że przyczyną braku bieżącego monitoringu i ewaluacji Strategii było przeoczenie zapisów punktu 3 *Harmonogramu* i niepowołanie zespołu, który by powyższe czynności dokonywał.

W odniesieniu do braku w Strategii wskazania jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań, Wójt wyjaśniła, że: *nie określono szczegółowo, która jednostka będzie realizować poszczególne zadanie, gdyż jedno zadanie mogło być realizowane przez kilka jednostek organizacyjnych oraz możliwości pozyskania środków pozabudżetowych, z uwagi na ten fakt pozostawiono jednostki bez przydziału*.

(akta kontroli: str. 1098-1108, 1112)

Urząd opracował *Sprawozdanie monitoringowe z realizacji Strategii Gminy Jeleśnia na lata 2015-2020*, które - jak wyjaśniła Wójt - było raportem końcowym, oceniającym jej realizację. Sprawozdanie to 16 lutego 2021 r. zostało przedstawione na posiedzeniu Komisji Gospodarczo-Finansowej Rady Gminy.

(akta kontroli: str. 1098-1108)

Według tego ww. sprawozdania oraz wyjaśnień Wójta, Gmina osiągała zakładane cele w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców poprzez:

⁷ Zwany dalej „Harmonogramem”.

- wspieranie przez Wójta budowy sieci szerokopasmowej w miejscowościach na terenie Gminy, poprzez podejmowanie rozmów z mieszkańcami w celu uzyskania zgód na powstanie ww. sieci oraz – w przypadku miejscowości Krzyżówki - poprzez pisemne monitowanie do Tauron Dystrybucja S.A. o udostępnienia elektroenergetycznych słupów linii SN na potrzeby instalacji takiej sieci. W okresie objętym kontrolą sieci szerokopasmowe powstały w miejscowościach: Pewła Wielka, Mutne, Jeleśnia, Przyborów, Krzyżowa, Sopotnia Mała, Sopotnia Wielka i Korbielów.

(akta kontroli: str. 412-426, 438-440, 1113)

- realizację projektu pn. *Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz aktywizacja i integracja seniorów z terenu gminy Jeleśnia*, który realizowany był na podstawie zawartej przez Gminę umowy⁸ o dofinansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Spójności⁹, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020¹⁰. Całkowita wartość tego projektu została określona w umowie na 673 437,50 zł, z czego 572 421,87 zł stanowić miało dofinansowanie ze środków europejskich (85% wydatków kwalifikowalnych), 53 875,00 zł z dotacji celowej (8% wydatków kwalifikowalnych), a 47 140,63 zł z wkładu własnego Gminy (7% wydatków kwalifikowalnych). Okres realizacji projektu określony został na: od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2021 r.

W ramach projektu zrealizowane zostały dwa zadania związane z ponoszeniem kompetencji cyfrowych mieszkańców, tj.:

1. zadanie *Świetlica środowiskowa*, w ramach którego zrealizowano zajęcia komputerowe, z elementami programowania, dla dzieci i młodzieży wykluczonej cyfrowo. Na dzień 30 czerwca 2021 r., z planowanych 192 godzin zajęć, zrealizowano 180 (94,7%), a zajęciami objęto 25 uczestników w wieku od 7-12 lat;
2. zadanie *Klub Seniora*, w ramach którego prowadzono zajęcia komputerowe dla seniorów wykluczonych cyfrowo. Na dzień 30 czerwca 2021 r., z założonych 288 godz. zajęć, zrealizowano 270 godz. (93,8%) i objęto nimi 22 seniorów w wieku od 60-75 lat.

(akta kontroli: tom1, str. 412-426, tom 2, 1113-1141, 1151, 1153, 1156-1168)

- realizację w latach 2015-2017 projektu pn. *E-usługi dla mieszkańców i przedsiębiorców w Gminie Jeleśnia*¹¹, który na podstawie zawartej przez Gminę umowy¹² dofinansowany był ze środków EFS, w ramach RPO WSL¹³. Wartość projektu wynosiła 1 147 027,16 zł, z czego współfinansowanie z EFS wynosiło 974 973,10 zł (85%), a wkład własny Gminy stanowił 172 054,06 zł (15%).

(akta kontroli: str. 412- 426, 504-513, 902-903)

Wójt wyjaśniła też, że *Strategia na lata 2021-2030* jest w fazie przygotowań, a prace nad nią związane zostały spowolnione z uwagi na ogłoszenie w Polsce stanu epidemiologicznego. Wskazała też, że w ramach prac nad nową strategią opracowano ankietę odnoszącą się do głównych problemów Gminy, którą w okresie

⁸ Nr UDA-RPSL.09.02.02-24-0216/18-00 z dnia 12 grudnia 2018 r.

⁹ Zwanego dalej: „EFS”.

¹⁰ Zwanego dalej: „RPO WSL”

¹¹ Projekt ten umożliwił mieszkańcom dostęp do swoich danych za pomocą portalu na stronie Gminy Jeleśnia https://eurzad.jelesnia.pl/strona/pl/strona_glowna, w tym sprawdzenie swoich zobowiązań z tytułu podatków i opłat lokalnych.

¹² Nr UDA-RPSL.02.01.00-24-023D/15-00

¹³ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa II Cyfrowe śląskie Działanie 2.1. Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.

od 20 października 2020 r. do 20 stycznia 2021 r. udostępniono w Urzędzie i na jego stronie internetowej, a także rozdano w kościołach parafialnych. Ankieta ta nie zawierała jednak pytań dotyczących obszarów podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców, ani ich potrzeb w tym zakresie. W efekcie tej akcji, na wydrukowanych 500 szt. zebrano 118 ankiet. Wójt wskazała, że Urząd planuje przeprowadzić analizę ankiet w miesiącu sierpniu 2021 r., a po tej analizie oraz analizie SWOT, zamierza wysłać do firm zajmujących się opracowywaniem strategii stosowne zapytania ofertowe.

(akta kontroli: str. 419, 1114)

Sporządzona przez Urząd analiza SWOT, w której zostały zdefiniowane mocne i słabe strony Gminy nie odnosiła się do zagadnień związanych z kompetencjami cyfrowymi mieszkańców.

(akta kontroli: str. 428-436)

2 Przed opracowaniem i uchwaleniem *Strategii*, w Gminie przeprowadzono wśród jej mieszkańców badania ankietowe, przy czym miało to miejsce podczas spotkań organizowanych w każdym sołectwie w okresie luty – marzec 2015 r. Kwestionariusze ankiety dostępne były również w Urzędzie. Spośród około 250 rozdanych ankiet (miały one charakter anonimowy), kompletne kwestionariusze ankiet oddało 28 osób, z czego 16 osób stanowiły kobiety. W wyniku ich analizy opracowana została *Ocena obszarów życia miejscowości*. W ocenie tej zdefiniowano dwa obszary w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców:

1. *Możliwość załatwiania spraw urzędowych przez internet*, w zakresie którego w dziewięciu przypadkach respondenci byli niezadowoleni, w trzynastu - trudno powiedzieć, a w sześciu - zadowoleni¹⁴;
2. *Dostępu do internetu*, w zakresie którego, w 16 przypadkach respondenci byli zadowoleni, w sześciu – niezadowoleni, a w sześciu trudno powiedzieć¹⁵.

W analizie SWOT zamieszczonej w *Strategii*, w odniesieniu do obszaru *Informatyzacja*:

- wśród czynników wewnętrznych jako mocną stronę wskazano, że: *Większość obszaru Gminy posiada dostęp do szerokopasmowego Internetu*, a w zakresie słabych stron, że: *Na terenie Gminy występują obszary o ograniczonym dostępie do Internetu oraz telefonii komórkowej oraz że występuje: Brak elektronicznych usług publicznych oferowanych przez Urząd Gminy*.
- wśród czynników zewnętrznych, jako szanse wskazano na: *Rozwój przedsiębiorstw świadczących usługi dostępu do internetu oraz na: Możliwości finansowania ww. działalności środkami UE*, natomiast w zakresie zagrożeń wskazano na: *Zmiany prawne zwiększające obowiązki w zakresie świadczenia usług informatycznych oraz na: Rosnące zagrożenie tzw. E-terroryzmem powodujące zwiększenie nakładów na zabezpieczenia systemów informatycznych*.

(akta kontroli: str. 55-71)

3. W okresie objętym kontrolą działania mające na celu podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców realizowały trzy jednostki organizacyjne Gminy:

1. Gminna Biblioteka w Jeleśni¹⁶;
2. Zespół Szkół Nr 3 w Krzyżowej;
3. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pewli Wielkiej.

¹⁴ Dane podane są w przybliżeniu z wykresu w *Strategii* (przyjmuje się tolerancję błędu +/- 1).

¹⁵ Dane podane są w przybliżeniu z wykresu w *Strategii* (przyjmuje się tolerancję błędu +/- 1).

¹⁶ Zwana dalej: „Biblioteką”.

Biblioteka w ramach ww. działań w kontrolowanym okresie:

- przeprowadziła kampanię informacyjną na rzecz realizacji projektu pn. *Śląska Akademia Seniora@*, organizowanego przez Fundację Partycypacji Społecznej dla mieszkańców Gminy, dla osób powyżej 65 rok życia. W ramach projektu zorganizowano na terenie Biblioteki kurs komputerowy dla dziesięciu osób, w ramach którego przeprowadzono 14 szkoleń oraz jedno spotkanie podsumowujące¹⁷. Uczestnicy mieli możliwość nabycia praktycznych umiejętności obsługi: komputera, telefonu i internetu, a po ukończeniu kursu otrzymali dyplom i certyfikat udziału w kursie oraz tablet na własność. Celem projektu było włączenie seniorów w budowę społeczeństwa informacyjnego, rozwój funkcjonalnych kompetencji cyfrowych i umiejętności korzystania z IT w życiu codziennym. W ramach promocji projektu, Biblioteka na swojej stronie internetowej¹⁸ zamieściła informację o ww. kursie, a także – jak wyjaśniła Wójt - plakat związany z ww. projektem umieszczony był w sześciu miejscach, tj. w budynku biblioteki, w Urzędzie oraz na gminnych tablicach informacyjnych w miejscowościach: Jeleśnia, Korbielów, Krzyżowa i Przyborów.
- zorganizowała w dniu 12 lipca 2018 r., w ramach prowadzonej przez Fundację Orange akcji *Sieciaki na wakacjach, Piknik edukacyjny dla dzieci*, w którym uczestniczyło 11 dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 17 lat. W trakcie pikniku uczestnicy mieli możliwość poznania zasad bezpieczeństwa w internecie, poprzez udział w grach i zabawach edukacyjnych dostosowanych do ich wieku.

(akta kontroli: str. 412- 426, 446-447, str. 1113-1114)

- przeprowadziła w 2018 r., w ramach Lokalnego Klubu Kodowania, cztery zajęcia *CodeWeek*¹⁹. W zajęciach tych uczestniczyło 43 dzieci w wieku od 7 do 17 lat. Zajęcia te odbyły się w ramach Europejskiego Tygodnia Kodowania ogłoszonego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, a ich celem było podnoszenie umiejętności programowania, poprzez gry i zabawy komputerowe oraz materiały edukacyjne przybliżające programowanie.

(akta kontroli: str. 441-445, 1163)

Wójt Gminy wyjaśniła również, że w tym samym czasie podobne zajęcia organizowane były w Pewli Wielkiej, Sopotni Wielkiej, w Mutnym i jednym z przedszkoli, jednakże działania te miały raczej charakter promocyjny, gdyż były formą pokazania dzieciom, na czym polegają spotkania w ramach programu *CodeWeek*.

(akta kontroli: str. 1153)

W ramach działań związanych z upowszechnianiem technologii informatycznych Zespół Szkół Nr 3 w Krzyżowej przystąpił 10 września 2019 r. do programu *mLegitymacja*, który został wdrożony w systemie *mOBYWATEL* przez Ministerstwo Cyfryzacji. Program polegał na tym, że każdy uczeń dysponujący smartfonem mógł otrzymać legitymację uczniowską w formie cyfrowej tzw. *mLegitymację*. Program adresowany był do dzieci w wieku od 7 do 15 lat. Spośród 81 dzieci i młodzieży, które mogły zainstalować aplikację skorzystało z tego tylko jedno dziecko, podczas testowania działania tego systemu.

¹⁷ Zrealizowano w 100% plan.

¹⁸ <https://gbpjelesnia.naszabiblioteka.com/>

¹⁹ *CodeWeek* to społeczna inicjatywa, w ramach której państwa europejskie „ścigają się” w liczbie zorganizowanych wydarzeń związanych z programowaniem. Zajęcia zorganizowano w dniach: 11 października, 17 października (dwa spotkania) oraz 14 listopada 2018 r.

Wójt wyjaśniła, że przedsięwzięcie nie zostało doprowadzone do oczekiwanych rezultatów ze względu na stan epidemii w kraju, a program ten może być realizowany nadal, a Gmina liczy, że z *mLegitymacji* skorzysta więcej uczniów.

(akta kontroli: str. 412-426, 448)

W marcu 2020 r. w Szkole Podstawowej Nr 1 w Pewli Wielkiej uruchomiono *e-dziennik*. Była to jedyna szkoła na terenie Gminy, która nie posiadała wdrożonego tego rozwiązania.

(akta kontroli: tom 1, str. 412-426)

4 W roku 2020 Gmina zaplanowała i zrealizowała w podległych placówkach oświatowych dwa projekty grantowe w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020²⁰, które miały na celu umożliwienie nauczania w okresie tzw. *nauki zdalnej*.

1. Projekt pn. *Zdalna Szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego* został zrealizowany przez Urząd na podstawie umowy o powierzenie grantu²¹ z dnia 29 kwietnia 2020 r. zawartej z Centrum Projektów Polska Cyfrowa²². Na realizację projektu Urząd uzyskał od Ministra Finansów dofinansowanie w wysokości 69 997,86 zł, a wydatkował 69 997,81 zł, przy czym 100% tych wydatków było wydatkami kwalifikowalnymi. Niewykorzystane środki w wysokości 0,05 gr zostały zwrócone 23 października 2020 r. na rachunek Ministra Finansów, zgodnie z § 4 ust. 6 umowy o powierzenie grantu. Urząd prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową do wydatków w ramach tego projektu. Z ewidencji księgowej wynika, że dotacja została zaksięgowana prawidłowo, a Urząd - zgodnie z wnioskiem o przyznanie grantu - zakupił 28 laptopów²³ oraz 9 tabletów. Sprzęt został przekazany, na podstawie protokołów użyczenia, do dziewięciu szkół²⁴ na terenie gminy. Urząd 6 maja 2021 r. otrzymał informację, że wniosek rozliczający grant w ramach projektu *Zdalna Szkoła* został zaakceptowany przez CPPC.

(akta kontroli: str. 671-790, 775-779)

2. Projekt pn. *Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej* został zrealizowany przez Urząd na podstawie umowy o powierzenie grantu²⁵ z dnia 25 maja 2020 r. zawartej z CPPC. Zgodnie z umową Urząd uzyskał dofinansowanie na realizację projektu w wysokości 95 000,00 zł (100% kwotę wydatków kwalifikowalnych), która została wykorzystana w całości. Ewidencja księgowa do wydatków projektu prowadzona była w Urzędzie zgodnie z § 4 ust. 6 umowy o powierzenie grantu. Z ewidencji tej wynikało, że dotacja została zaksięgowana prawidłowo, a Urząd za ww. środki zakupił 27 laptopów i 14 tabletów. Sprzęt ten na podstawie protokołów użyczenia przekazany został do dziewięciu szkół²⁶. Dnia 30 kwietnia 2021 r. Urząd otrzymał informację,

²⁰ Oś Priorytetowa nr I *Powszechny dostęp do szybkiego internetu*, działanie 1.1 *Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach*. Zwany dalej: „POPC”.

²¹ Nr 2424/2020.

²² Zwanym dalej „CPPC” lub „Operatorem”.

²³ W tym 14 nowych i 14 używanych.

²⁴ Zespół Szkół nr 1 w Jeleśni; Zespół Szkół nr 2 w Jeleśni; Zespół Szkół nr 3 w Krzyżowej; Zespół Szkół nr 4 w Sopotni Wielkiej; Zespół Szkół nr 5 w Korbielowie; Zespół Szkół nr 6 w Sopotni Małej; Zespół Szkół nr 7 w Przyborowie; Szkoła Podstawowa nr 1 w Pewli Wielkiej; Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pewli Wielkiej.

²⁵ Nr 5532487465.

²⁶ Zespół Szkół nr 1 w Jeleśni; Zespół Szkół nr 2 w Jeleśni; Zespół Szkół nr 3 w Krzyżowej; Zespół Szkół nr 4 w Sopotni Wielkiej; Zespół Szkół nr 5 w Korbielowie; Zespół Szkół nr 6 w Sopotni Małej; Zespół Szkół nr 7 w Przyborowie; Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pewli Wielkiej; Szkoła Podstawowa nr 1 w Pewli Wielkiej.

że wniosek rozliczający grant w ramach projektu *Zdalna Szkoła+* został zaakceptowany przez *Operatora*.

(akta kontroli: str. 791- 888e, 859)

Wójt wyjaśniła, że corocznie w budżecie Gminy zabezpieczane są środki na szkolenia dla nauczycieli, przy czym w okresie pandemii i związanej z tym konieczności wdrożenia nauki zdalnej, większość szkoleń związana była z podnoszeniem kompetencji cyfrowych nauczycieli w ww. zakresie.

(akta kontroli: str. 1115)

W 2019 r. dwóch nauczycieli z dwóch szkół²⁷ uczestniczyło w szkoleniu z zakresu obsługi i możliwości wykorzystania na lekcjach tablicy aktywnej. W 2020 r. w sześciu szkołach gminnych²⁸, w 43 szkoleniach ogółem wzięło udział łącznie 135 nauczycieli, przy czym wszystkie te szkolenia miały wpływ na poziom kompetencji cyfrowych uczestników. Związane były one bowiem z realizacją nauczania w formie zdalnej (np. *Microsoft Teams jako narzędzie do pracy zdalnej*, *Narzędzia do pracy zdalnej z uczniami w klasach*).

(akta kontroli: str. 356-410)

5. W latach 2019-2020 Urząd zapewnił szkolenia zarówno pracownikom Urzędu, jak i pracownikom jego jednostek organizacyjnych Gminy. Wśród tych szkoleń znalazły się również szkolenia związane podnoszenia kompetencji cyfrowych. I tak:

- w 2019 r. w łącznie 17 szkoleniach przeprowadzonych przez firmy zewnętrzne uczestniczyło łącznie 31 osób, w tym ośmiu pracowników Urzędu i 23 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy.

Pracownicy Urzędu uczestniczyli w następujących szkoleniach mających wpływ na poziom posiadanych przez nich kompetencji komputerowych:

1. *Elektroniczna forma prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – przygotowanie, przebieg, problemy praktyczne, opinie UZP i orzecznictwo KIO (e-platforma, mini-portal)* – dwóch pracowników Urzędu;
2. *Nowe zasady prowadzenia akt osobowych od stycznia 2019 r. Elektroniczna akta, nowe obowiązki i zadania pracodawcy* – jeden pracownik Urzędu;
3. *Ustrukturyzowana faktura i inne dokumenty ustrukturyzowane w VAT od 18 kwietnia 2019 r.; Centralny Rejestr Faktur dla JST od lipca 2019 r.; Likwidacja JPK VAT na rzecz JPK VDEK* – jeden pracownik Urzędu;
4. *Zamówienia publiczne na roboty budowlane – szacowanie, opis zamówienia i roboty dodatkowe, zamienne i uzupełniające, kryteria oceny ofert (e-platforma, mini-portal)* – dwóch pracowników Urzędu.

W 2019 r. pracownicy jednostek organizacyjnych Gminy brali udział w następujących szkoleniach podnoszących poziom ich kompetencji cyfrowych:

1. *E-akta skrócenie okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczna* - dwóch pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleśni;
2. *Pisanie wniosków o granty w programie Lokalne Inicjatywy Społeczne Żywiec-Zdrój* (w trakcie szkolenia zrealizowano podtemat: *Sposób pisanie wniosku o grant w generatorze wniosków*) – jeden pracownik Gminnego Ośrodka Kultury w Jeleśni;

²⁷ Zespół Szkół nr 5 w Korbielowie – 1 nauczyciel; Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pewli Wielkiej – 1 nauczyciel.

²⁸ Zespół Szkół nr 5 w Korbielowie – 30 nauczycieli; Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pewli Wielkiej - 39, Zespół Szkół nr 2 w Jeleśni - 13 nauczycieli, Zespół Szkół nr 6 w Sopotni Małej - 16 nauczycieli, Zespół Szkół nr 7 w Przyborowie - 15 nauczycieli, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pewli Wielkiej – 22 nauczycieli.

3. *Poznanie dziedzictwa kulturowego Jury Krakowsko-Częstochowskiej* (w trakcie szkolenia zrealizowano podtemat: *Wykorzystanie nowoczesnych technologii cyfrowych w prezentacji ekspozycji muzealne*) – jeden pracownik Gminnego Ośrodka Kultury w Jeleśni;
4. *Podstawy kodowania i obsługi robotów Photon* – trzech pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej w Jeleśni;
5. *GUS – wyszukiwanie danych statystycznych, źródła danych* – dwóch pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej w Jeleśni;
6. *Obsługa systemu bibliotecznego Sowa-2* – trzech pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej w Jeleśni.

➤ w 2020 r. we wszystkich 64 szkoleniach przeprowadzonych przez firmy zewnętrzne na zlecenie Gminy uczestniczyło łącznie 163 osoby, w tym ośmiu pracowników Urzędu i 155 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy.

W przypadku pracowników Urzędu, tylko dwóch z nich uczestniczyło w szkoleniach mających wpływ na poziom posiadanych przez nich kompetencji cyfrowych, a szkolenia to nosiły nazwę:

1. *Rewolucyjne zmiany egzekucji administracyjnej 2020 (Elektroniczne tytuły wykonawcze e-TW)*;
2. *Nowa księgowość podatkowa 2020 – zmiany w rozliczaniu podatków lokalnych i opłaty śmieciowej oraz redukcja nadpłat od 1/1/2020. Automatyzacja prac księgowych – wirtualne konta i e-płatności. Rewizja i rozliczanie sald podatkowych (zaległości i nadpłat) – salda przedstawione, solidarne i martwe. Dowód księgowy – dekretacja (tradycyjna i automatyczna) i rzetelna ewidencja księgowa. Inkaso i e-inkaso podatków lokalnych.*

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeleśni w dwóch zrealizowanych szkoleniach uczestniczyło łącznie trzech pracowników, jednakże szkolenia te miały ograniczony związek z rozwojem kompetencji cyfrowych pracowników²⁹.

W Gminnym Ośrodku Kultury 11 pracowników uczestniczyło w ośmiu szkoleniach, przy czym sześć z nich związane było z wykorzystaniem cyfrowych technik komunikacji w działalności kulturalnej³⁰ (grafika komputerowa, audio, video), co wynikało z ograniczeń związanych z epidemią Covid-19.

W Gminnej Bibliotece Publicznej w trzech szkoleniach uczestniczyło sześciu pracowników, przy czym szkolenia te związane były bezpośrednio z wykorzystaniem technik komputerowych w działalności ośrodka³¹.

Realizowane przez Urząd oraz jednostki organizacyjne Gminy w latach 2019-2020 szkolenia nie odbywały się według ściśle określonych harmonogramów na dany rok. Nie planowano również w sposób precyzyjny ich tematyki, ani liczby pracowników mających w nich uczestniczyć. Decyzje w tym zakresie podejmowane były każdorazowo przez osoby kierujące tymi jednostkami, w ramach rokrocznie zaplanowanych wydatków na szkolenia.

(akta kontroli: str. 356-411)

Wójt wyjaśniła, że: *przyczyną braku harmonogramów szkoleń jest fakt, iż żaden pracownik Urzędu Gminy nie ma wpisane w zakresie obowiązków prowadzenia*

²⁹ Szkolenie COVID – 19 a procedury pomocy społecznej (2 osoby) oraz Szkolenie praktyczne dla koordynatorów dostępności (1 osoba).

³⁰ Np.: Canva program do wykonywania materiałów graficznych, Film edukacyjny jako narzędzie w pracy w instytucji kultury, Produkcja materiałów filmowych, montaż obrazu i dźwięku.

³¹ Podstawy wydruku 3D; Strony WWW, katalogi OPAC, zmiany w przepisach katalogowania, „Robotowa Akademia Kreatywnego Czytania.

harmonogramów szkoleń. Nadmieniam, iż również w regulaminie organizacyjnym oraz zmianach do Regulaminu nie określono, kto ma zajmować się organizacją szkoleń. Jednakże pracownicy w związku ze zmianami przepisów, nowymi dodatkowymi obowiązkami biorą aktywny udział w szkoleniach. Dodała również, że: *Mając na uwadze obecną wiedzę na ten temat, Urząd dokona w najbliższym czasie zmiany Regulaminu organizacyjnego, w którym uwzględni niedociągnięcia w tym zakresie.*

(akta kontroli: str. 412-426, 1098- 1112)

6. Niezależnie od promocji projektów grantowych, Urząd podejmował działania informacyjno-promocyjne mające na celu podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców. Polegały one na zamieszczeniu na stronie internetowej Urzędu informacji zachęcających m.in. do udziału w szkoleniach, kursach komputerowych lub instalacji aplikacji przypominającej o zbiorce odpadów³².

(akta kontroli: str. 412-426)

7. W latach objętych kontrolą, Gmina trzykrotnie uzyskała środki przeznaczone na podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców w ramach *Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020*. W efekcie zrealizowała trzy projekty grantowe, tj. *Zdalna szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego* i *Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej*, które opisane zostały w pkt. 4. niniejszego wystąpienia oraz projekt *E-aktywni mieszkańcy województwa śląskiego i opolskiego*, który Urząd realizował wraz z Fundacją Wspierania Zrównoważonego Rozwoju z siedzibą w Warszawie³³.

(akta kontroli: str. 121-352, 412-426, 671-888e)

7.1 Dnia 4 grudnia 2018 r. Gmina zawarła z FWZR porozumienie dotyczące realizacji projektu *E-aktywni mieszkańcy w Gminie Jeleśnia*³⁴. W efekcie Gmina zobowiązała się do współpracy przy promocji projektu i do współpracy przy organizacji logistycznej projektu, natomiast FWZR zobowiązany został do:

- promocji projektu,
- realizacji szkoleń,
- rekrutacji uczestników projektu,
- zakupu sprzętu na rzecz Gminy.

FWZR zobowiązana również do złożenia do pełniącego funkcję operatora Towarzystwa Rozwoju Gminy Płużnica³⁵, opracowanego wspólnie wniosku o przyznanie grantu.

(akta kontroli: str. 123)

Dnia 29 marca 2019 r. Gmina Jeleśnia zawarła z FWZR umowę partnerską w sprawie realizacji projektu grantowego³⁶ pn. *E-aktywni mieszkańcy w Gminie*

³² 1. <http://www.jelesnia.pl/item/9499-aplikacja-przypomni-o-zbiorce-odpadow> jest to aplikacja, która przypomina o zbiorce odpadów. Aplikacja zamieszczona na stronie od 16 stycznia 2020 r. do nadal.

2. <http://www.jelesnia.pl/item/9323-trwa-nabor-do-centrum-mistrzostwa-informatycznego> informacja o ogłoszeniu o naborze na szkolenia Centrum Mistrzostwa Komputerowego. Zamieszczona od 17 do 24 czerwca 2019 r.

3. <http://www.jelesnia.pl/item/2549-bezplatne-zawodowe-kursy-dla-mlodziezy-w-wieku-18-24-lata> informacja o kursach komputerowych organizowanych przez Młodzieżowe Centrum Kariery, zamieszczona od 13 marca do 1 września 2019 r.

4. <http://www.jelesnia.pl/item/2535-e-dowod-osobisty> - informacja o możliwości posiadania elektronicznego dowodu osobistego (tzw. e-dowodu), zamieszczona 4 marca 2019 r. do nadal.

5. <http://www.jelesnia.pl/item/2233-bezplatne-szkolenia-jezykowe-i-komputerowe-projekt-kompetencje-xxi-wieku> - Ogłoszenie o naborze na kursy komputerowe prowadzone przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Żywcu – w dn. 12 kwietnia 2018 r. do dnia 12 kwietnia 2018 r.

³³ Zwana dalej: „FWZR”.

³⁴ Zwany dalej: „E-aktywni”.

³⁵ Zwane dalej: „Operatorem” lub „TRGP”.

³⁶ Zwanej dalej: „Umową partnerską”.

Jeleśnia. W umowie tej określono, że Gmina jest Liderem projektu; a FWZR jest Partnerem zarządzającym. Zgodnie z umową Gmina zobowiązana była m.in. do:

- realizacji projektu zgodnie z przyjętym wnioskiem o dofinansowanie;
- realizacji działań promocyjnych polegających na dystrybucji materiałów promocyjnych na terenie gminy, informowaniu mieszkańców o realizowanym projekcie, umieszczeniu informacji o projekcie na stronach internetowych Gminy;
- nadzoru nad sprzętem wykorzystywanym do realizacji szkoleń;
- nadzoru i współpracy przy rekrutacji uczestników szkoleń, m.in. poprzez wskazanie kanałów rekrutacyjnych i kontakt z podmiotami potencjalnie zainteresowanymi udziałem w szkoleniach zmierzający do ich pozyskania;
- współpracy przy organizacji szkoleń;
- udziału w zarządzaniu projektem w zakresie koordynacji działań i współpracy z FWZR w zakresie sprawozdawczości rzeczowo-finansowej do instytucji finansującej projekt;
- przekazania partnerowi do wglądu kopii podpisanej umowy o powierzenie grantu.

FWZR zobowiązany był natomiast m.in. do:

- realizacji projektu zgodnie z przyjętym wnioskiem o dofinansowanie oraz umową o powierzenie grantu, podpisaną pomiędzy Gminą a Operatorem, przy wykorzystaniu na potrzeby realizacji projektu wzorów dokumentów opracowanych przez Operatora;
- uczestniczenia w realizacji działań promocyjnych w zakresie przygotowania i wydruku materiałów promocyjnych, zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie;
- rekrutacji uczestników szkoleń i instruktorów, tj. poprzez przygotowanie dokumentacji rekrutacyjnej, koordynacji procesu rekrutacji przez systemy teleinformatyczne, pomocy merytorycznej i wsparcia Lidera na miejscu, współpracy w budowaniu relacji z podmiotami, które stanowią kanały rekrutacyjne;
- organizacji i prowadzenia szkoleń dla uczestników projektu;
- zakupu sprzętu niezbędnego do realizacji szkoleń;
- zarządzania projektem, a w szczególności organizacji działań projektowych, przygotowania niezbędnej dokumentacji do realizacji i rozliczenia projektu, nadzoru nad prawidłowością realizacji działań i prawidłowością rozliczeń przyznanego grantu;
- przygotowywania sprawozdań dla Operatora;
- rozliczenia wydatków poniesionych przez Partnera zarządzającego, przy czym rozliczeniu podlegać miały jedynie wydatki kwalifikowalne, poniesione w ramach projektu w okresie ich kwalifikowalności dla projektu.

(akta kontroli: str.123-132)

Dnia 13 maja 2019 r. Gmina zawarła z Operatorem *umowę o powierzenie grantu Nr SLO/U/9/2019 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa nr III: Cyfrowe kompetencje społeczeństwa działanie 3.1. Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych dotyczącej realizacji projektu grantowego pn. E-aktywni mieszkańcy województwa śląskiego i opolskiego*³⁷ Sporządzony wcześniej wniosek o dotację³⁸ był załącznikiem do

³⁷ Zwaną dalej: Umową.

³⁸ Wniosek nr 289-04076cfd21692ec3-19 z dnia 18 marca 2019 r. (data na potwierdzeniu elektronicznej wersji wniosku o przyznanie grantu). Pierwotny wniosek został złożony przez FWZR w systemie Omikron 25 lutego 2019 r., lecz Urząd nie posiadał tej wersji wniosku.

umowy. Określonym we wniosku celem projektu było podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych jego uczestników, niezbędnych do skutecznego korzystania z mediów cyfrowych w celach zawodowych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Planowano przeprowadzić szkolenie dla 267 osób, w maksymalnie 7 modułach tematycznych. Całkowity koszt realizacji projektu³⁹ E-aktywni określony został w umowie na 149 520 zł, a okres jego realizacji - od 1 marca do 30 września 2019 r.

(akta kontroli: str.133-149, 161-184)

Dnia 14 sierpnia 2019 r. Wójt zwrócił się do Operatora o przedłużenie okresu realizacji projektu do 31 grudnia 2019 r., na co wyraził on zgodę 28 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli: str. 249-250)

Do Umowy zawarto dwa aneksy, przy czym na mocy pierwszego (bez daty)⁴⁰, dokonano:

- zmiany terminu zakończenia realizacji projektu z 30 września 2019 r. na 31 grudnia 2019 r. (§ 3 pkt. 1);
- zmiany okresu kwalifikowalności wydatków (§ 6 pkt. 2), przy czym w aneksie podano, że okres ten kończyć się będzie 30 września 2019 r.;
- zmiany treści załącznika nr 1 (wniosek o dotację) zakresie daty zakończenia projektu;
- zmiany § 14 ust. 6, w którym określono sposób wyliczenia wskaźnika zwrotu dotacji przy mniejszej liczbie przeszkolonych osób;
- zmiany § 18 ust. 4, dotyczącego komunikacji stron.

(akta kontroli: str. 249-272)

TRGP wyjaśniło, że *data końcowa w zakresie § 6 pkt. 2 została błędnie wpisana do aneksu przez pracownika przygotowującego dokument. Powinna ona być zmieniona na tożsamą z datą zakończenia projektu.*

(akta kontroli: str. 997)

Do aneksu był załączony skorygowany wniosek o dotację⁴¹, w którym wprowadzono datę zakończenia projektu na 31 grudnia 2019 r., lecz w części V *Harmonogramu realizacji projektu* nie zmieniono dat planowanych zadań merytorycznych. Wniosek ten sporządzony został przez FWZR w konsultacji z pracownikiem Urzędu, a po zaakceptowaniu przez Operatora w dniu 2 września 2019 r., podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy.

(akta kontroli: str. 251-266, 314-317)

TRGP wyjaśniło, że wniosek nie wymagał zmian w harmonogramie realizacji projektu, gdyż grantobiorcy przekazywali do swoich opiekunów harmonogramy realizacji szkoleń, które były dla nich podstawą monitorowania projektów. Dodatkowo podało, że Gmina Jeleśnia w piśmie z dnia 14 sierpnia 2019 r. wnioskowała jedynie o wydłużenie terminu realizacji projektu i tylko ta zmiana została zaakceptowana i wprowadzona do systemu.

(akta kontroli: str. 997)

FWZR wyjaśniła natomiast, że brak korekty dat w części V wniosku wynikało z pomyłki ich pracownika.

(akta kontroli: str. 966)

³⁹ Określony jako całość wydatków kwalifikowalnych.

⁴⁰ Aneks do umowy został odesłany do TRGP z dniem 11 września 2019 r.

⁴¹ Nr 289-93bffa2f30f4e13-19

Zawarty 17 października 2019 r. aneks nr 2 do Umowy dotyczył zmiany numeru rachunku bankowego *Operatora*, na który dokonywane miały być zwroty środków nieprawidłowo wykorzystanych i niewykorzystanych.

(akta kontroli: str. 273-275)

Łączny budżet projektu określony został w załączonych do Umowy wnioskach o dotację na 149 520,00 zł, z czego na finansowanie poszczególnych zadań:

➤ Gmina:

1. Obsługa promocyjna, organizacja działań promocyjnych, komunikacja z uczestnikami - 4 949 zł;
2. Nadzór nad rekrutacją uczestników - 5 845 zł.

Łączny budżet Lidera wynosił 10 795 zł.

➤ FWZR:

1. Usługa kompleksowego opracowania graficznego i produkcja materiałów promocyjnych, w tym plakaty, ulotki, dystrybucja oraz przygotowanie kampanii reklamowej na platformie facebook itp. - 5 100 zł;
2. Opracowanie grafik i treści promocyjnych - 2 000 zł;
3. Przeprowadzenie kampanii wraz z kosztami monitoringu kliknięć na facebooku - 1 700 zł;
4. Zakup komputerów przenośnych dla uczestników szkoleń - 40 200 zł⁴²;
5. Catering dla 267 uczestników - 6 408 zł⁴³;
6. Materiały szkoleniowe dla 267 uczestników - 5 073 zł⁴⁴;
7. Dystrybucja materiałów szkoleniowych – 975 zł;
8. Honorarium instruktora - 53 400 zł⁴⁵;
9. Koordynacja/zarządzanie projektem (ok. 80 h) oraz dojazdy - 5 845 zł;
10. Usługa logistyczno-dojazdowa zespołu realizującego projekt - 5 040 zł;
11. Rozliczenie projektu (ok. 77 h) - 3 150 zł;
12. Koszty utrzymania biura i administracji projektem - 6 755 zł;
13. Koszty zarządu i księgowej (ok. 30h) - 3 080 zł.

Łącznie budżet Partnera wynosił 138 726,00 zł.

(akta kontroli: str. 273-275)

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości dla tego projektu⁴⁶ środki otrzymane od *Operatora*, które wpłynęły na rachunek Gminy w dniu 21 maja 2019 r. w pełnej wysokości wynikającej z Umowy, tj. w kwocie 149 520,00 zł, tego samego dnia zostały przebrane w całości na wyodrębniony do obsługi projektu rachunek bankowy, do którego prowadzona była odrębna ewidencja księgowa⁴⁷.

(akta kontroli: str. 231-237, 576-670)

Na podstawie § 3 ust. 2 lit. a Umowy partnerskiej, 21 maja 2019 r. Urząd przekazał FWZR na rachunek wskazany w ww. umowie kwotę 138 726,00 zł, tj. 100% środków wskazanych do wydatkowania przez Partnera we wniosku o dotację.

(akta kontroli: tom 1, str. 581)

Wydatki poniesione przez Gminę dotyczące wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla koordynatora projektu oraz księgowego i koordynatora projektu zostały

⁴² 12 szt x 3 350 zł

⁴³ 267 x 24 zł.

⁴⁴ 267 x 19 zł.

⁴⁵ 267 x 200 zł.

⁴⁶ Zarządzenie Wójta Gminy Jeleśnia Nr 82/2019.

⁴⁷ Oddział księgowy o nr P-12 o nazwie *E-aktywni* oraz kod do kont analitycznych o numerze 46.

zaksięgowane w wyodrębnionej ewidencji prawidłowo na kwotę 10 794,00 zł⁴⁸, zgodnie z polityką projektu. W harmonogramach do wniosków, w zakresie działań przypisanych Liderowi, określona była ryczałtowa stawka za siedem miesięcy w zakresie opłacenia koordynatora i koordynatora/księgowej projektu⁴⁹.

(akta kontroli: str. 576-670)

Zgodnie z § 5 ust. 9 Umowy, Gmina zobowiązana była do złożenia sprawozdania rzeczowo-finansowego w systemie Omikron, natomiast zgodnie z Umową partnerską za złożenie sprawozdań odpowiadał FWZR. W praktyce, w systemie Omikron sprawozdania rzeczowo-finansowe składał FWZR, natomiast Urząd posiadał tylko wersje sprawozdań zatwierdzonych przez Operatora, które FWZR przekazał do Urzędu w celu ich podpisania⁵⁰.

(akta kontroli: str. 962-994, 919)

W ramach rozliczenia dotacji Urząd przekazał do Operatora trzy podpisane sprawozdania rzeczowo-finansowe, które zostały rozliczone terminowo w systemie Omikron.

Załączone do ostatniego sprawozdania rzeczowo-finansowego *Zestawienie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki* za cały okres realizacji projektu, w odniesieniu do wydatków kwalifikowalnych wskazywało, że wyniosły one łącznie 146 238,58 zł, mimo że suma przedstawionych wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych w trzech ww. sprawozdaniach wynosiła 137 533,58 zł (różnica wynosiła 8 705,00 zł). W toku kontroli FWZR przekazał do Urzędu kopie dokumentów księgowych, które ujęte zostały w zestawieniu załączonym do ostatecznego rozliczenia. Wskazują one, że niektóre ujęte w ww. zestawieniu wydatki w łącznej kwocie 20 287,03 zł zostały poniesione (zapłacone)⁵¹ po 31 grudnia 2019 r.⁵² Zagadnienie to opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: str. 121-355, 904-918, 920-959, 1094-1095)

Niewykorzystane przez FWZR środki w łącznej wysokości 3 281,42 zł zostały przekazane przez Gminę na rachunek TRGP w trzech transzach:

- 1 846,42 zł w dniu 30 grudnia 2019 r.;
- 975,00 zł w dniu 17 stycznia 2020 r.;
- 460,00 zł w dniu 14 lipiec 2021 r.

(akta kontroli: str. 915-918)

Przeprowadzone przez Urząd działania informacyjno-promocyjne w ramach projektu E-aktywni obejmowały:

- zamieszczenie w okresie od 4 czerwca do 9 września 2019 r. ogłoszenia na stronie internetowej Urzędu zachęcającego mieszkańców Gminy do udziału w szkoleniach;
- rozprowadzenie od dnia 4 czerwca 2019 r. w kościołach parafialnych, lokalnych sklepach spożywczych, Urzędzie Gminy, szkołach ulotek informacyjnych o szkoleniach w ilości 2000 szt.;

⁴⁸ Wydatkowanie tej kwoty miało miejsce do 30 września 2019 r.

⁴⁹ Pierwsza zapłata dla tych obu osób za okres od marca do czerwca została zrealizowana 15 lipca 2019 r. (ZUS - 5 sierpień, US PIT- 4 - 20 sierpnia), a kolejne za miesiąc lipiec - 13 sierpnia 2019 r. (ZUS- 5 wrzesień, US PIT -14 wrzesień), za miesiąc sierpień 13 września 2019 r. (ZUS - 5 września, US - 20 wrzesień oraz za miesiąc wrzesień 30 września 2019 r. (ZUS i PIT 30 września 2019 r.).

⁵⁰ Tj. 13 sierpnia 2019 r., 21 października 2019 r. i 8 maja 2020 r.

⁵¹ Nr dowodów księgowych: 000071/LÓ_FVS/19; 00229/ŚiO_FV/19; 00228/ŚiO_FV/19; 00234/ŚiO_FV/19; 00236/ŚiO_FV/19; 00237/ŚiO_FV/19; 00235/ŚiO_FV/19; 234/POŚ_FV/19; 235/POŚ_FV/19.

⁵² W zestawieniu ujęto je z datą 31 grudnia 2019 r.

- zamieszczenie od dnia 2 czerwca 2019 r. na tablicach ogłoszeniowych sołectw, przy kościołach parafialnych, w sklepach spożywczych oraz w Urzędzie Gminy plakatów informujących o szkoleniu w ilości 50 szt.;
- zamieszczenie w dniu 5 czerwca 2019 r. na facebook'u Urzędu informacji o możliwości zapisania się na bezpłatne szkolenia w ramach projektu E-aktywni;
- oznakowanie - zgodnie z § 11 Umowy oraz wytycznymi zawartymi w *Poradniku beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji* - znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich i/lub jego oficjalnym logo promocyjnym dokumentów, oraz informacji i materiałów podawanych do wiadomości publicznej, takich jak: ogłoszenia, wzory umów, wzory wniosków, dokumenty i materiały dla osób i podmiotów uczestniczących w projekcie, m.in. formularz zgłoszeniowy, certyfikaty, materiały informacyjne, materiały szkoleniowe, korespondencja.

(akta kontroli: str. 177-178, 412-426, 493-495a, 900-901, 1154-1155, 1173-1181)

Analiza dokumentacji szkoleniowej tj. formularzy zgłoszeniowych, dzienników zajęć, list obecności, sprawozdań ze szkoleń, kart pracy instruktora, potwierdzeń odbioru materiałów szkoleniowych i certyfikatu ukończenia szkolenia potwierdziła, że szkolenia zostały przeprowadzone do dnia 31 grudnia 2019 r., tj. w terminie określonym w aneksie nr 1 do Umowy. W efekcie w ramach ogółem 23 szkoleń przeszkolono 267 mieszkańców powyżej 25 roku życia w czterech tematach:

- *Rodzic w internecie* – przeprowadzone ośmiokrotnie;
- *Moje finanse i transakcje w sieci* - przeprowadzone czterokrotnie;
- *Działam w sieciach społecznościowych* - przeprowadzone pięciokrotnie;
- *Tworzę własną stronę internetową* – przeprowadzone sześciokrotnie.

co wskazuje na osiągnięcie założonego we wniosku wskaźnika produktu. Sprawozdania rzeczowo-finansowe z organizacji szkoleń sporządzone były prawidłowo.

(akta kontroli: str. 570-575a, 1169-1181,)

Dnia 24 kwietnia 2020 r. Operator przekazał do Urzędu *Protokół odbioru rezultatu mikroprojektu*, w którym potwierdzono uzyskanie zakładanego w Umowie rezultatu projektu i osiągniętego wskaźnika produktu.

(akta kontroli: str. 307)

FWZR na potrzeby szkolenia zakupił 12 tabletów wraz z klawiaturą, które na podstawie umowy darowizny z 2 stycznia 2020 roku przekazał Gminie, która 3 marca 2020 r. - zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie (części IV.4) - przekazała je Zespołowi Szkół Nr 3 w Krzyżowej.

(akta kontroli: str. 302-306)

8. W okresie objętym kontrolą, poza środkami POPC, Gmina otrzymała - na podstawie zawartej z Zarządem Województwa Śląskiego umowy⁵³ środki z EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, które przeznaczone były na realizację projektu pn. *Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz aktywizacja i integracja seniorów z terenu gminy Jeleśnia*". Projekt ten realizowany jest przez Urząd, a jego całkowita wartość wynosiła 673 437,50 zł, z czego ze środków UE - 572 421,87 zł, z dotacji celowa z budżetu państwa - 53 875,00 zł, a 47 140,63 zł ze środków własnych Gminy. Okres realizacji projektu określony został we wniosku od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2021 r.

⁵³ Nr UDA-RPSL.09.02.02-24-0216/18-00.

Ministerstwo Finansów oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w ramach projektu przekazują środki finansowe. Do 30 czerwca 2021 r. Urząd otrzymał na realizację projektu łącznie 539 999,98 zł, z czego:

- 493 548,37 zł z Ministerstwa Finansów⁵⁴;
- 46 451,61 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego⁵⁵;

Środki te wypłacone zostały zgodnie z harmonogramem zawartym w umowie, a ich rozliczenie następuje na koniec każdego kwartału.

W okresie od 1 września 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. w ramach realizacji projektu wydano łącznie 542 031,35 zł, z czego:

- 448 140,71 zł ze środków europejskich;
- 42 177,64 zł ze środków krajowych;
- 51 713,00 zł ze środków własnych Gminy.

Wydatki realizowane były z wyodrębnionego rachunku bankowego⁵⁶. W budżecie gminy projekt był wprowadzony w klasyfikacji budżetowej 852 *Pomoc społeczna* w rozdziale 85295 *Świadczenia społeczne* zadanie o kodzie 004-100-000.

Integralną częścią zawartej umowy był wniosek o dofinansowanie, w którym określono, że głównym celem projektu jest wzrost poziomu dostępności i jakości usług społecznych. Projekt zakładał objęcie nim 40 osób⁵⁷ zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnością i niesamodzielnych oraz ich rodzin, poprzez *organizację kompleksowych usług w środowisku lokalnym, w tym usług wsparcia rodziny poprzez powołanie Świetlicy Środowiskowej dla dzieci i młodzieży oraz usług wsparcia poprzez powołanie Klubu Seniora*. Jednym z elementów przeciwdziałania wykluczeniu miało być również objęcie 10 osób doradztwem w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych.

W ramach projektu dwa z realizowanych zadań związane były z tematyką kontroli i zostały opisane w punkcie 1 nin. wystąpienia.

(akta kontroli: str. 1113, 1116-1141, 1141a, 1156)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Jako działanie nierzetelne należy uznać brak weryfikacji przez Urząd sporządzonych przez FWZR dokumentów związanych z realizacją projektu E-aktywni, które przedkładane były przez Urząd do Operatora, a w których stwierdzono następujące niezgodności:

- a) w V części skorygowanego⁵⁸ wniosku o dotację pn. *Harmonogram realizacji projektu*, który był załącznikiem do aneksu nr 1 do Umowy, mimo dokonania tym aneksem zmiany terminu zakończenia realizacji projektu do 31 grudnia 2019 r., nie zmieniono planowanych terminów realizacji zadań oraz okresu kwalifikowalności wydatków.

(akta kontroli: str. 251-267)

Wójt wyjaśniła, że korekta wniosku nie została zweryfikowana przez pracownika odpowiedzialnego za projekt przez niedopatrzenie. Prośba do Operatora o wydłużenie okresu realizacji projektu E-aktywni do 31 grudnia 2019 r. została telefonicznie uzgodniona z opiekunem projektu ze strony FWZR. Pracownicy gminy, odpowiedzialni za nadzór nad realizacją projektu nie mieli doświadczenia i sądzili, że jeżeli w aneksie do umowy oraz na pierwszej

⁵⁴ Wpływy w dniach: 23 września 2019 r., 11 marca 2020 r., 11 sierpnia 2020 r. i 17 lutego 2021 r.

⁵⁵ Wpływy w dniach: 23 września 2019 r., 11 marca 2020 r., 11 sierpnia 2020 r. i 17 lutego 2021 r.

⁵⁶ Dla projektu został wyodrębniony też oddział księgowy nr P-13 oraz kod do kont analitycznych o numerze 48.

⁵⁷ W tym 23 kobiet.

⁵⁸ O numerze: 289-93bfffac2f30f4e13-19.

stronie wniosku zmieniona została data realizacji projektu, to nie trzeba zmieniać już harmonogramu realizacji i okresu kwalifikowalności. W efekcie Wójt i Skarbnik podpisały przedstawione dokumenty w przekonaniu, że pracownicy merytorycznie odpowiedzialni za projekt go sprawdzili.

(akta kontroli: str. 1098-1108)

- b) W trzech sporządzonych przez FWZR sprawozdaniach rzeczowo-finansowych, które Urząd przedłożył Operatorowi, nie zweryfikowano danych dotyczących wydatków kwalifikowalnych pod kątem ich poniesienia w poszczególnych okresach sprawozdawczych. Dotyczyło to w szczególności ostatecznego sprawozdania i zestawienia wydatków kwalifikowalnych, w którym do takich wydatków zaliczono - dotyczące dziewięciu faktur⁵⁹ - wydatki w łącznej kwocie 20 287,03 zł, które zostały dokonane przez FWZR po 31 grudnia 2019 r., a więc po okresie kwalifikowalności. Działanie takie było niezgodne z § 6 ust. 2 Umowy z 13 maja 2019 r. wraz aneksem nr 1.

I tak:

- W ostatecznej wersji sprawozdania za okres od 1 kwietnia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. stwierdzono, że łączne wydatki kwalifikowalne poniesione przez FWZR wyniosły 31 440,14 zł⁶⁰, a do sprawozdania nie załączono dokumentów księgowych potwierdzających te wydatki, ani ich zestawienia. Analiza dokumentów księgowych FWZR z tego okresu⁶¹ oraz zestawienia wydatków poniesionych wykazała, że FWZR poniósł w tym okresie wydatki kwalifikowalne w wysokości 34 036,64 zł, na które złożyły się koszty administracji i zarządzania w wysokości 2 596,50 zł oraz zakup sprzętu za kwotę 31 440,14 zł;

(akta kontroli: str. 238-248, 320-327, 919)

- W ostatecznej wersji sprawozdania za okres od 1 lipca do 30 września 2019 r. wykazano, że łączne wydatki kwalifikowalne poniesione przy realizacji projektu w tym okresie wyniosły 10 327,73 zł, z czego 3 571,20 zł na promocję projektu, a 6 756,53 zł na wydatki administracyjne i zarządzanie projektem. Do ww. sprawozdania nie załączono zestawienia poniesionych wydatków, ani uwierzytelnionych kserokopii dokumentów księgowych. Analiza dokumentów księgowych wykazała, że ww. okresie

⁵⁹ Dotyczy to faktur:

1. Faktura nr FVS/50/12/2019 na kwotę 2 400 zł, zapłacona przelewem 7 stycznia 2020 r., skorygowana fakturą nr KOR/3/12/2019 na kwotę -200 zł. Zwrot od 7 stycznia 2020 r. nie został zrealizowany. Opis na fakturze wskazuje, iż do wydatków kwalifikowanych zaliczono kwotę 2 200 zł.
2. FVS/49/12/2019 na kwotę 2 400 zł, wydatki kwalifikowane: 2 400 zł, zapłacona 7 stycznia 2020 r.
3. FVS/95/12/2019 na kwotę 1 400 zł, wydatki kwalifikowane: 1 400 zł - zapłacona 15 stycznia 2020 r.
4. FVS/97/12/2019 na kwotę 2 400 zł, wydatki kwalifikowane: 2 400 zł - zapłacona 15 stycznia 2020 r.
5. FVS /98/12/2019 na kwotę 2 400 zł, wydatki kwalifikowane: 2 400 zł - zapłacona 15 stycznia 2020 r.
6. F/30596677/11/19 na kwotę 578,63 zł, wydatki kwalifikowane: 52,63 zł - zapłacona 3 stycznia 2020 r.
7. F/30027051/12/19 na kwotę 595,10 zł, wydatki kwalifikowane: 53,96 zł - zapłacona 3 stycznia 2020 r.
8. FVS/96/12/2019 na kwotę 2 200 zł, wydatki kwalifikowane: 2 200 zł - zapłacona 15 stycznia 2020 r.
9. 2/12/2019/wew na kwotę 7 180,44, wydatki kwalifikowane: 7 180,44 zł – podatek VAT – odwrotne obciążenie - zapłacony 27 stycznia 2020 r.

Faktura 2/12/2019/wew została wystawiona 31 grudnia 2019 r. na potrzeby rozliczenia podatku VAT (odwrotne obciążenie) i dotyczyła faktury nr 22/OOS/06/2019 z 7 czerwca 2019 r. – komputery przenośne Gmina Jeleśnia. Faktura nr 22/OOS/06/2019 wystawiona została w czerwcu 2019 r., podatek VAT został rozliczony deklaracją za miesiąc grudzień 2019 r., a zapłacony do Urzędu Skarbowego 27 stycznia 2020. W Rejestrze sprzedaży FWZR za rok 2019, (data wydruku 14 lipiec 2021) ujęte są faktury wewnętrzne wystawione przez FWZR z datą 31 grudnia 2019 r. Poz. 2 tego rejestru dotyczy rozliczenia podatku VAT z faktury nr 22/OOS/06/2019 z 7 czerwca 2019 r.

Potwierdzenie wykonania operacji z 27 stycznia 2020 r. – dotyczy zapłaty podatku VAT na kwotę 26 328 zł zgodnie z rejestrem sprzedaży.

⁶⁰ Wydatki na zakup sprzętu komputerowego.

⁶¹ Które przekazane zostały do Urzędu w toku kontroli NIK.

faktyczne wydatki kwalifikowalne wyniosły łącznie 29 332,76 zł⁶², z czego 10 054,27 zł w związku z naborem uczestników szkoleń, 6 141,00 zł z tytułu organizacji szkoleń i 13 137,49 zł w związku z organizacją i zarządzaniem projektem.

Na tę nieprawidłowość istotny wpływ miał fakt, że dnia 8 października 2019 r. Urząd przekazał do FWZR błędne dane na temat poniesionych w tym okresie Lidera wydatków kwalifikowalnych wskazując, że wyniosły one łącznie 3 863,10 zł, z czego koszty promocji - 1 771,20 zł, a koszty administracji i zarządzania - 2 091,90 zł. Tymczasem, faktycznie poniesione przez Urząd w tym okresie rozliczeniowym wydatki kwalifikowalne wynosiły 10 794,00 zł, z czego 4 954,27 zł - koszty promocji, a 5 839,73 zł - koszty administracji i zarządzania.

(akta kontroli: str. 276-286, 328-343, 920-950, 919)

- W ostatecznej wersji sprawozdania końcowego za okres od 1 października do 31 grudnia 2019 r. stwierdzono, że wydatki kwalifikowalne w tym okresie wyniosły 95 765,71 zł, z czego 1 018,07 zł na promocję, 7 180,44 zł na sprzęt, 11 214,00 zł na organizację szkoleń, 53 400,00 zł na wynagrodzenia dla kadry instruktorskiej i 22 953,20 zł na administrację i zarządzanie projektem. Tymczasem faktycznie poniesione wydatki kwalifikowalne wyniosły od 1 października do 31 grudnia 2019 r. łącznie 62 582,15 zł, tj. o 33 183,56 zł mniej.

W sprawozdaniu tym wykazano również, że łączne wydatki kwalifikowalne na realizację projektu wyniosły od 1 marca do 31 grudnia 2019 r. wynosiły 146 238,58 zł. Tymczasem według dokumentacji księgowej faktyczne wydatki kwalifikowalne w ww. okresie (tj. do 31 grudnia 2019 r.) wyniosły 125 951,55 zł, tj. o 20 287,03 zł mniej. Różnica ta wynikała z tego, że część wydatków wykazanych FWZR sprawozdaniu i zestawieniu z 31 grudnia 2019 r. zapłacona została faktycznie w styczniu 2020 r.

(akta kontroli: str. 287-301, 344-355, 919)

Odnosząc się do opisanych wyżej niezgodności w sprawozdaniach, Wójt wyjaśniła, że: *Sprawozdania rozliczające przygotowywał - zgodnie z umową partnerską - FWZR. (...) Nierzetelność sprawozdań rozliczających sporządzanych przez Partnera zarządzającego, była związana z faktem, że gmina w zawartym porozumieniu nie doprecyzowała kwestii przekazywania kserokopii wydatków ponoszonych, zgodnie z budżetem projektu przez Partnera. Ponadto przesłane do gminy zestawienie poniesionych wydatków wygenerowane z systemu Omikron przez FWZR, w kolumnie data zapłaty nie wszystkie pozycje były widoczne.*

Wskazała też, że: *Przyczyną braku weryfikacji sprawozdań rzeczowo-finansowych był fakt, że Gmina nie posiadała żadnych dokumentów księgowych przypadających do realizacji przez Partnera. Mając dzisiejszą wiedzę wiemy, że umowa partnerska w sprawie realizacji projektu podpisana z FWZR nie była doprecyzowana. Nie było w niej zapisów, że do każdego okresu rozliczeniowego powinny być przesłane zestawienia poniesionych przez Partnera wydatków. Również umowa o powierzeniu grantu mówiła o tym, że do ostatecznego rozliczenia należy załączyć zestawienie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki. Dlatego też Gmina nie miała możliwości weryfikacji poszczególnych sprawozdań rzeczowo-finansowych. Brak doświadczenia pracowników realizujących projekt, spowodował podanie*

⁶² Tj. o 19 005,03 zł więcej niż ujęto w sprawozdaniu.

błędnych danych do sprawozdania rzeczowo-finansowego za okres od 1.07.2019 r. do 30.09.2019 r. Lider podał Partnerowi kwoty netto poniesionych wydatków, nie uwzględniając pochodnych od wynagrodzeń (ZUS, FP, podatek). Jednakże do ostatecznego rozliczenia została podana prawidłowa kwota poniesiona przez Lidera w wysokości 10 794,00 zł. Brak weryfikacji poszczególnych okresów sprawozdawczych z obu stron realizujących projekt, a także nierzetelne ich sporządzanie (błędnie podane daty zapłaty przez Partnera) spowodował, że suma poszczególnych okresów sprawozdawczych nie dawała sumy ogólnej wykazanej w sprawozdaniu ostatecznym.

Stwierdziła też, że: w § 5 ust. 13 Operator miał obowiązek weryfikacji sprawozdań rzeczowo-finansowych w terminie 25 dni licząc od dnia jego złożenia przez system Omikron. Licząc od daty złożenia ostatecznego rozliczenia rzeczowo-finansowego, które na dokumencie posiadanym przez gminę datuje się na dzień 14.04.2020 r. Operator wyczerpał termin weryfikacji określony w umowie o powierzenie grantu i do chwili obecnej nie wezwał Gminy (grantobiorcy) do jakichkolwiek poprawek, błędów i uzupełnień. W związku z tym, Gmina była przeświadczona, że rozliczenie nie budzi zastrzeżeń i nie posiada błędów formalnych i merytorycznych. Tym samym uznała, że otrzymana dotacja została prawidłowo rozliczona.

(akta kontroli: str. 1098-1108)

Odnosząc się do braku weryfikacji sprawozdań Prezes TRGP wyjaśniła, że: zadaniem sprawozdań częściowych była kontrolna realizacji szkoleń. Część finansowa sprawozdania częściowego traktowana była informacyjnie. Dopiero na etapie sprawozdania końcowego gminy były zobowiązane do przedstawienia zestawienia finansowego. Nie wymagaliśmy przesyłania kopii dokumentów księgowych od wszystkich gmin, gdyż zestawienie kosztów poświadczane przez upoważnione osoby były dla TRGP wystarczające. Jednakże w 10% gmin przeprowadzaliśmy/przeprowadzamy kontrolę wydatków. Do kontroli zgodnie z pismem z dnia 10.12.2020 roku wytypowana została gmina Jeleśnia. Gmina przesłała zdalnie do TRGP dokumenty finansowe, które są obecnie weryfikowane.

Stwierdziła również, że: Ze względu na pandemię oraz przedłużający się czas oczekiwania na zaakceptowanie sprawozdań Operatora przez CPPC (nie zatwierdzono jeszcze sprawozdania za okres od 4.12.2019 – 17.01.2020) kontrola nie została jeszcze zakończona.

W sprawie wydatków poniesionych przez FWZR po 31 grudnia 2019 r. Prezes TRGP wyjaśniła, że: Mając na uwadze »Umowę Partnerstwa 2014-2020 Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020« 6 Rozdział - Wspólne warunki i procedury w zakresie kwalifikowalności Wydatków pkt 6.1 Ramy czasowe kwalifikowalności ppkt. 11 – przypis nr 16, wydatki zapłacone po 31 grudnia 2019 r. w zakresie przedmiotowego projektu, które odnoszą się do okresu realizacji projektu zostaną przez Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica zaakceptowane w wysokości 20 287,03 zł. Wydatki te zostały ujęte w sprawozdaniu końcowym grantobiorcy.

(akta kontroli: str. 1096-1097)

2. Zgodnie z § 5 ust. 8 i 9 Umowy Urząd zobowiązany był do składania, poprzez system Operatora, podpisanych przez upoważnione osoby⁶³, sprawozdań rzeczowo-finansowych wraz z załącznikami, nie rzadziej niż raz na kwartał, w ciągu maksymalnie 10 dni od dnia zakończenia danego okresu sprawozdawczego. Wszystkie trzy sprawozdania – w wersji podpisanej przez Wójta i Skarbnika - zostały przesłane do Operatora po ww. terminie, co należy uznać za działanie nierzetelne. Wprawdzie Prezes TRGP oraz administrator systemu Omikron potwierdzili, że pierwotne wersje⁶⁴ wszystkich sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji projektu zostały zamieszczone w systemie Omikron terminowo, lecz ostateczne wersje tych sprawozdań, podpisane przez Wójta i Skarbnika Gminy, przekazywane były do Operatora z opóźnieniem. I tak:

- sprawozdanie za okres od dnia 1 kwietnia 2019 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. – w wersji podpisanej - zostało przekazane do Operatora 14 sierpnia 2019 r., a więc 34 dni po terminie wynikającym z Umowy⁶⁵.

(akta kontroli: str. 238-248, 320-327, 919)

- sprawozdanie rzeczowo-finansowe za okres od 1 lipca do 30 września 2019 r. - w wersji podpisanej - zostało przekazane do Operatora 22 listopada 2019 r., a więc 42 dniach po terminie wynikającym z Umowy⁶⁶

(akta kontroli: str. 276-286, 328-343, 920-950, 919)

- sprawozdanie końcowe za okres od 1 października do 31 grudnia 2019 r. – w wersji podpisanej - zostało złożone do Operatora 18 maja 2020 r., a więc po 128 dniach od terminu ustalonego w Umowie⁶⁷.

(akta kontroli: str. 287-301, 344-355, 919)

Odnosząc się do nieterminowości przekazywania sprawozdań Wójt Gminy wyjaśniła, że: *Pracownicy obsługujące projekt były przekonane, że skoro FWZR, zgodnie z umową partnerską, był odpowiedzialny za przygotowanie sprawozdań do Operatora to wszystkie terminy są zachowane. (...) Również błędna interpretacja zapisu § 5 ust. 13, który mówi, że »Grantobiorca jest zobowiązany sporządzić wydruk poprawionego lub uzupełnionego sprawozdania z systemu, podpisać je i wraz z wymaganymi załącznikami przesać na adres Operatora w ciągu maksymalnie 3 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania« spowodowała to, że pracownicy nie zdawali sobie sprawy z faktu, że sprawozdania są wysłane po terminie. Sprawozdania były sprawdzane i procedowane w systemie Omikron. W przypadku błędów gmina oraz parter byli informowani poprzez wysłanie wiadomości przez opiekuna z systemu. Po akceptacji przez Operatora poprawnie złożonego sprawozdania gmina informowana była telefonicznie lub mailowo o zatwierdzeniu sprawozdania i możliwości jego wydruku z systemu.*

Zgodnie z informacją telefoniczną uzyskaną od FWZR wszystkie sprawozdania rozliczające projekt pn. E-aktywni (...) były w systemie Omikron złożone terminowo. Błędna interpretacja zapisów umowy oraz nieświadomość i brak doświadczenia pracowników gminy odpowiedzialnych za projekt spowodowała, że przekazywane sprawozdania podpisane przez osoby uprawnione ze strony gminy, były przesłane nieterminowo.

(akta kontroli: str. 238-248, 276-301, 919)

⁶³ Wójta i Skarbnika Gminy.

⁶⁴ Sporządzone przez FWZR robocze wersje sprawozdań, nie zawierające podpisów Wójta i Skarbnika Gminy.

⁶⁵ 10 lipca 2019 r.

⁶⁶ 10 października 2019 r.

⁶⁷ 10 stycznia 2020 r.

IV. Uwagi

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę, że:

Uwaga

Brak właściwej weryfikacji przez Urząd sporządzanych przez Partnera sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji projektu E-aktywni, w tym przestrzegania przez niego zasad właściwego wykazywania wydatków kwalifikowalnych oraz brak nadzoru nad terminowością i kompletnością przekazywanych Operatorowi dokumentów skutkować mógł dochodzeniem od Gminy zwrotu całości lub części środków pomocowych. Z tego względu, zasadnym jest, aby w zawieranych kolejnych umowach partnerskich tak formułować prawa i obowiązki stron, by minimalizować tego typu ryzyka.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 6 września 2021 r.

Kontroler
Magdalena Śleziak
Inspektor kp.

Magdalena Śleziak

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach
[Podpis]
z up. Przemysław Fedorowicz
WICE DYREKTOR